



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ  
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ  
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ  
Δ/ΝΣΗ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ  
ΤΜΗΜΑ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ ΠΤΗΝΩΝ,  
ΖΩΙΚΩΝ ΥΔΡΟΒΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ,  
ΜΕΛΙΣΣΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΖΩΩΝ  
Ταχ.Δ/ση: Βερανζέρου 46, Αθήνα 10438  
Πληρ.: Σ. Περδικάρης  
Τηλ. : 2102125789  
e-mail: sperdikaris@minagric.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ  
Αθήνα : 29 Ιανουαρίου 2025  
Αριθ. Πρωτ.: 24762

ΘΕΜΑ: Εφαρμογή προγράμματος επιζωοτιολογικής διερεύνησης της Γρίπης των Πτηνών για την τριετία 2025 – 2027

## Α Π Ο Φ Α Σ Η

Ο Υφυπουργός

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:
  - α) της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του π.δ. 33/2008 «Μέτρα για την καταπολέμηση της γρίπης των πτηνών σε συμμόρφωση με την οδηγία 2005/94/ΕΚ του Συμβουλίου» (Α' 59) και
  - β) του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» (Α' 98).
2. Τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, σχετικά με τις μεταδοτικές νόσους των ζώων και για την τροποποίηση και την κατάργηση ορισμένων πράξεων στον τομέα της υγείας των ζώων («νόμος για την υγεία των ζώων») (L 084 και διορθ. L 057/2017, L 137/2017 και L 048/2021).
3. Τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2020/689 της Επιτροπής, της 17ης Δεκεμβρίου 2019, σχετικά με τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους κανόνες για την επιτήρηση, τα προγράμματα εκρίζωσης και το καθεστώς απαλλαγμένου από νόσο για ορισμένες καταγεγραμμένες και αναδυόμενες νόσους (L 174).
4. Το π.δ. 32/2024 «Διορισμός Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 91).
5. Την υπ' αρ. 2748/2024 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Χρήστο Κέλλα» (Β' 6049).
6. Την υπ' αρ. 88/64002/04-03-2024 απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου...μεταφορά μέσω της Ένωσης» (Β' 1732).
7. Την από 15-01-2025 εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
8. Το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται επιπρόσθετη δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού πέραν αυτής που για την περίοδο 2025-2027 θα καθορίζεται σε ετήσια βάση με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και

θα καλυφθεί από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, με κοινοτική συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων.

9. Το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ -ΜΙΤΟΣ.

#### Αποφασίζουμε

#### Άρθρο 1

#### Σκοπός

Με την παρούσα απόφαση καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του προγράμματος επιζωοτιολογικής διερεύνησης της γρίπης των πτηνών στα πουλερικά και στα άγρια πτηνά της Ελλάδας (εφεξής «Πρόγραμμα»), το οποίο θα διενεργηθεί κατά το χρονικό διάστημα από τη δημοσίευση της παρούσας και έως την 31η Δεκεμβρίου 2027. Οι τεχνικές λεπτομέρειες εφαρμογής του Προγράμματος καθορίζονται στα Παραρτήματα 1, 2 και 3.

#### Άρθρο 2

#### Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, ισχύουν οι ορισμοί του π.δ. 33/2008 (Α 59) και των κανονισμών (ΕΕ) 2016/429 και 2020/689.

#### Άρθρο 3

#### Αρμόδιες Αρχές

**1. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων - Γενική Δ/ση Κτηνιατρικής - Δ/ση Υγείας των Ζώων-Τμήμα Παθολογίας Πτηνών, Ζωικών Υδρόβιων Οργανισμών, Μελισσών και Λοιπών Ζώων** είναι αρμόδιο για τη σύνταξη του Προγράμματος, τη διεκπεραίωση των διαδικασιών εφαρμογής του, τον συντονισμό μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων, τη συγκέντρωση των στοιχείων και των αποτελεσμάτων και την υποβολή τους στις αρμόδιες αρχές της Ε.Ε.

**2. Οι αρμόδιες για την κτηνιατρική νομοθεσία αρχές των Περιφερειακών Ενοτήτων και Περιφερειών** είναι υπεύθυνες για τη λήψη των δειγμάτων σύμφωνα με το Παράρτημα 1, την αποστολή τους στα κτηνιατρικά εργαστήρια των παρ. 3 και 4 και τη σύνταξη των σχετικών διαβιβαστικών εγγράφων, σύμφωνα με το Παράρτημα 2.

**3. Το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη γρίπη των πτηνών (Δ/ση Κτηνιατρικού Κέντρου Θεσσαλονίκης / Τμήμα Παθολογίας Πτηνών, Μελισσών και Υδρόβιων Οργανισμών / Εργαστήριο Παθολογίας Πτηνών)** είναι αρμόδιο για:

- α) τη συγκέντρωση των δειγμάτων πουλερικών και άγριων πτηνών από Μακεδονία, Θράκη, Ήπειρο, Θεσσαλία και Ιόνια Νησιά,
- β) τη διενέργεια των αναγκαίων κλινικών και εργαστηριακών εξετάσεων για την ανίχνευση της γρίπης των πτηνών,
- γ) την αποστολή των στελεχών των ιών της γρίπης των πτηνών στο αρμόδιο εργαστήριο αναφοράς της Ε.Ε. και
- δ) τη σύνταξη μηνιαίας κατάστασης με τα στοιχεία και τα εργαστηριακά αποτελέσματα του Προγράμματος, την οποία αποστέλλει στην αρχή της παρ. 1.

**4. Το Εργαστήριο Παθολογίας Πτηνών του Τμήματος Μοριακής Διαγνωστικής, Αφθώδους Πυρετού, Ιολογικών, Ρικετσιακών και Εξωτικών Νοσημάτων της Δ/σης Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών** είναι αρμόδιο για:

- α) τη συγκέντρωση των δειγμάτων πουλερικών και άγριων πτηνών από Αττική, Πελοπόννησο, Στερεά Ελλάδα και νησιά του Αιγαίου,
- β) τη διενέργεια των αναγκαίων κλινικών και εργαστηριακών εξετάσεων για την ανίχνευση της γρίπης των πτηνών,

γ) την αποστολή των στελεχών των ιών της γρίπης των πτηνών στην αρχή της παρ. 3 και

δ) τη σύνταξη μηνιαίας κατάστασης με τα στοιχεία και τα εργαστηριακά αποτελέσματα του Προγράμματος, την οποία αποστέλλει στην αρχή της παρ. 1.

Άρθρο 4  
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

## Α. ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ

Το Πρόγραμμα αποσκοπεί στην έγκαιρη ανίχνευση ιών γρίπης των πτηνών χαμηλής και υψηλής παθογονικότητας σε εκμεταλλεύσεις πουλερικών. Ο σχεδιασμός και η υλοποίησή του στηρίζονται στις αρχές ανάλυσης του κινδύνου βάσει των οποίων προσδιορίζονται οι πληθυσμοί, περιοχές και εκμεταλλεύσεις υψηλής επικινδυνότητας που αποτελούν στόχο δειγματοληψίας για τη γρίπη των πτηνών. Για τον σκοπό αυτό, λαμβάνονται υπόψη οι κάτωθι παράγοντες κινδύνου:

- α) το ιστορικό του νοσήματος και η τρέχουσα επιζωοτιολογική κατάσταση σε μια περιοχή, στο σύνολο της χώρας και σε γειτονικά κράτη
- β) η εγγύτητα των εκμεταλλεύσεων σε κάθε είδους υδατοσυλλογή που συγκεντρώνεται μεγάλος αριθμός μεταναστευτικών άγριων πτηνών, κυρίως των τάξεων Anseriformes και Charadriiformes
- γ) η τυχόν ύπαρξη μεταναστευτικών διαδρόμων άγριων πτηνών και η χρονική περίοδος αυξημένων μετακινήσεών τους προς τη χώρα
- δ) ο αριθμός, η πυκνότητα και ο τύπος των εκμεταλλεύσεων σε μια περιοχή
- ε) το επίπεδο βιοασφάλειας στις εκτροφές και η πρόσβαση των πουλερικών σε υπαίθριους χώρους
- στ) ο τύπος και η συχνότητα μετακινήσεων πουλερικών και προϊόντων αυτών
- ζ) τα εκτρεφόμενα είδη πουλερικών και η συνύπαρξη διαφορετικών ειδών σε κοινές εγκαταστάσεις
- η) η παραγωγική κατεύθυνση, οι διαχειριστικές πρακτικές και η διάρκεια εκτροφής.

Οι κτηνιατρικές υπηρεσίες, με γνώμονα τους ανωτέρω παράγοντες κινδύνου και τους στόχους που θέτει το Πρόγραμμα ανά Περιφερειακή Ενότητα, εντάσσουν στο πλάνο δειγματοληψιών τις εκμεταλλεύσεις εκείνες που εκτιμάται ότι διατρέχουν τον υψηλότερο κίνδυνο προσβολής από τη γρίπη των πτηνών. Μία φορά εντός του έτους εφαρμογής του Προγράμματος λαμβάνονται δείγματα από τα πουλερικά των ανωτέρω εκμεταλλεύσεων είτε στις εγκαταστάσεις που εκτρέφονται, τουλάχιστον 15 ημέρες από την τοποθέτησή τους, είτε μετά το πέρας της παραγωγικής τους ζωής, στα πτηνοσφαγεία. Όταν τα πτηνοσφαγεία δεν εδρεύουν στον ίδιο νομό με τα πτηνοτροφεία προέλευσης των πουλερικών, τα δείγματα συλλέγονται από τις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές για τα πτηνοσφαγεία, κατόπιν ενημέρωσής τους από τις κτηνιατρικές υπηρεσίες που είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή του Προγράμματος στους νομούς έδρας των πτηνοτροφείων.

Οι δειγματοληψίες στο πλαίσιο του Προγράμματος συνδυάζονται με αντίστοιχες δράσεις άλλων προγραμμάτων (π.χ. προγράμματα ελέγχου σαλμονελλών), όπου αυτό είναι εφικτό. Μετά τη συλλογή τους, τα δείγματα αποστέλλονται στα αρμόδια κτηνιατρικά εργαστήρια, σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 3 και 4 του άρθρου 3.

## Α.1 ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ ΟΡΝΙΘΩΝ

Συλλέγονται τουλάχιστον 10 δείγματα αίματος ανά εκμετάλλευση. Εφόσον στην εκμετάλλευση εκτρέφονται σμήνη ορνίθων σε περισσότερους από έναν θαλάμους, λαμβάνονται κατά ελάχιστον 5 δείγματα αίματος από κάθε θάλαμο. Ανάλογα με την παραγωγική κατεύθυνση, το Πρόγραμμα εφαρμόζεται στις ακόλουθες κατηγορίες εκμεταλλεύσεων ορνίθων:

Α.1.1 Στις εκμεταλλεύσεις ορνίθων αναπαραγωγής, όπου προβλέπεται να δειγματοστούν οι 45 από τις συνολικά 70 που εκτιμάται ότι βρίσκονται σε κίνδυνο, σύμφωνα με τον πίνακα 1.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Περιφέρεια	Περιφερειακή Ενότητα / Νομός	Υφιστάμενες εκμεταλλεύσεις ορνίθων αναπαραγωγής	Εκμεταλλεύσεις αναπαραγωγής που θα δειγματοστούν	Αριθμός ελάχιστων δειγμάτων ανά εκμετάλλευση	Συνολικός αριθμός ελάχιστων δειγμάτων ανά Περιφερειακή Ενότητα/Νομό
ΗΠΕΙΡΟΥ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	60	38	10	380

	ΑΡΤΑΣ	2	1	10	10
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	1	1	10	10
	ΠΕΛΛΑΣ	1	1	10	10
	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	2	1	10	10
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	1	1	10	10
	ΕΥΒΟΙΑΣ	3	2	10	20
ΣΥΝΟΛΟ		<b>70</b>	<b>45</b>		<b>450</b>

A.1.2 Στις συμβατικές εκμεταλλεύσεις ορνίθων ωοπαραγωγής (δαπέδου και κλωβοστοιχίες), όπου προβλέπεται η λήψη δειγμάτων στις 60 από τις συνολικά 373 εκμεταλλεύσεις σε κίνδυνο, σύμφωνα με τον πίνακα 2.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Περιφέρεια	Περιφερειακή Ενότητα / Νομός	Υφιστάμενες εκμεταλλεύσεις ορνίθων ωοπαραγωγής (δαπέδου / κλωβοστοιχίες)	Εκμεταλλεύσεις που θα δειγματοσιτούν	Αριθμός ελάχιστων δειγμάτων ανά εκμετάλλευση	Συνολικός αριθμός ελάχιστων δειγμάτων ανά Περιφερειακή Ενότητα/Νομό	
ΗΠΕΙΡΟΥ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	9	6	10	60	
ΑΤΤΙΚΗΣ	ΔΥΤ. ΑΤΤΙΚΗΣ	222	21	10	210	
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	64	14	10	140	
	ΣΕΡΡΕΣ	16	1	10	10	
	ΚΙΛΚΙΣ	8	1	10	10	
	ΠΕΛΛΑ	4	1	10	10	
	ΗΜΑΘΙΑΣ	3	1	10	10	
	ΠΙΕΡΙΑΣ	5	1	10	10	
	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	12	1	10	10	
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	15	5	10	50	
	ΕΥΒΟΙΑΣ	1	1	10	10	
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	ΚΟΖΑΝΗΣ	2	1	10	10	
	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	3	1	10	10	
ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	ΕΒΡΟΥ	ΔΑΟΚ ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ	2	1	10	10
		ΔΑΟΚ ΕΒΡΟΥ	1	1	10	10
	ΔΡΑΜΑΣ	2	1	10	10	
	ΚΑΒΑΛΑΣ	3	1	10	10	
	ΞΑΝΘΗΣ	1	1	10	10	
	ΣΥΝΟΛΟ		<b>373</b>	<b>60</b>		<b>600</b>

A.1.3 Στις εκμεταλλεύσεις ορνίθων ωοπαραγωγής ελεύθερης βοσκής / βιολογικής εκτροφής, όπου προβλέπεται η διενέργεια δειγματοληψίας στις 60 από τις συνολικά 247 εκμεταλλεύσεις που βρίσκονται σε κίνδυνο, σύμφωνα με τον πίνακα 3.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Περιφέρεια	Περιφερειακή Ενότητα / Νομός	Υφιστάμενες εκμεταλλεύσεις ορνίθων ωοπαραγωγής (ελεύθερης βοσκής / βιολογικής εκτροφής)	Εκμεταλλεύσεις που θα δειγματιστούν	Αριθμός ελάχιστων δειγμάτων ανά εκμετάλλευση	Συνολικός αριθμός ελάχιστων δειγμάτων ανά Περιφερειακή Ενότητα/Νομό
ΗΠΕΙΡΟΥ	ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	8	1	10	10
	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	24	8	10	80
ΑΤΤΙΚΗΣ	ΔΥΤ. ΑΤΤΙΚΗΣ	42	13	10	130
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	81	19	10	190
	ΣΕΡΡΕΣ	25	2	10	20
	ΚΙΛΚΙΣ	3	1	10	10
	ΠΙΕΡΙΑ	9	1	10	10
	ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	2	1	10	10
	ΠΕΛΛΑ	3	1	10	10
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	ΒΟΙΩΤΙΑΣ	6	3	10	30
	ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	7	1	10	10
	ΕΥΒΟΙΑΣ	5	2	10	20
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	7	1	10	10
ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	ΚΑΒΑΛΑΣ	7	1	10	10
	ΕΒΡΟΥ	2	1	10	10
	ΞΑΝΘΗΣ	3	1	10	10
	ΡΟΔΟΠΗΣ	2	1	10	10
	ΔΡΑΜΑΣ	11	2	10	20
ΣΥΝΟΛΟ		<b>247</b>	<b>60</b>		<b>600</b>

Α.1.4 Στις εκμεταλλεύσεις ορνίθων κρεατοπαραγωγής ελεύθερης βοσκής / βιολογικής εκτροφής, όπου προβλέπεται η συλλογή δειγμάτων στο σύνολο των 28 εκμεταλλεύσεων σε κίνδυνο, σύμφωνα με τον πίνακα 4.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

Περιφέρεια	Περιφερειακή Ενότητα / Νομός	Υφιστάμενες εκμεταλλεύσεις ορνίθων κρεατοπαραγωγής (ελεύθερης βοσκής / βιολογικής εκτροφής)	Εκμεταλλεύσεις που θα δειγματιστούν	Αριθμός ελάχιστων δειγμάτων ανά εκμετάλλευση	Συνολικός αριθμός ελάχιστων δειγμάτων ανά Περιφερειακή Ενότητα/Νομό
ΗΠΕΙΡΟΥ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	17	17	10	170
	ΠΡΕΒΕΖΑΣ	3	3	10	30
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	4	4	10	40
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	ΕΥΒΟΙΑΣ	3	3	10	30
ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	ΚΑΒΑΛΑΣ	1	1	10	10
ΣΥΝΟΛΟ		<b>28</b>	<b>28</b>		<b>280</b>

## Α.2 ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ ΙΝΔΟΡΝΙΘΩΝ

Το Πρόγραμμα υλοποιείται στο σύνολο των εκμεταλλεύσεων ινδορνίθων αναπαραγωγής και απόδοσης (πάχυνσης) της χώρας, σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες που απαντώνται τέτοιες εκτροφές.

Από κάθε εκμετάλλευση λαμβάνονται τουλάχιστον 10 δείγματα αίματος. Εφόσον στην εκμετάλλευση εκτρέφονται σμήνη ινδορνίθων σε περισσότερους του ενός θαλάμους, συλλέγονται τουλάχιστον 5 δείγματα αίματος ανά θάλαμο.

Η λήψη των δειγμάτων μπορεί να πραγματοποιείται είτε κατά τη διάρκεια της εκτροφής είτε μετά το πέρας της, στο πτηνοσφαγείο. Ειδικά για τις ινδορνίθες πάχυνσης, συστήνεται η συλλογή των δειγμάτων να γίνεται στα πτηνοσφαγεία που αυτές σφάζονται κατά την περίοδο των Χριστουγέννων.

## Α.3 ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ ΣΤΡΟΥΘΟΚΑΜΗΛΩΝ

Το Πρόγραμμα εφαρμόζεται στο σύνολο των εκμεταλλεύσεων στρουθοκαμήλων της χώρας, σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες που εδρεύουν τέτοιες εκτροφές.

Από κάθε εκμετάλλευση λαμβάνονται δείγματα αίματος από τουλάχιστον 5 στρουθοκαμήλους. Για πρακτικούς λόγους, η δειγματοληψία συστήνεται να γίνεται στα πτηνοσφαγεία, μετά την ολοκλήρωση της εκτροφής.

## Α.4 ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΙΑ ΕΜΠΟΡΙΑ ΩΣ ΟΙΚΟΣΙΤΩΝ

Το Πρόγραμμα υλοποιείται σε 42 από τις συνολικά 52 εκμεταλλεύσεις αυτής της κατηγορίας που εκτιμάται ότι βρίσκονται σε κίνδυνο, σύμφωνα με τον πίνακα 5.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

Περιφέρεια	Περιφερειακή Ενότητα / Νομός	Υφιστάμενες εκμεταλλεύσεις πουλερικών απόδοσης για εμπορία ως οικόσιτων	Εκμεταλλεύσεις που θα δειγματοσιτούν	Αριθμός ελάχιστων δειγμάτων ανά εκμετάλλευση	Συνολικός αριθμός ελάχιστων δειγμάτων ανά Περιφερειακή Ενότητα / Νομό
ΑΤΤΙΚΗΣ	ΔΥΤ. ΑΤΤΙΚΗΣ	37	30	10	300
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	5	5	10	50
	ΠΕΛΛΑ	1	1	10	10
ΑΝ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	ΞΑΝΘΗ	2	1	10	10
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	ΑΧΑΪΑΣ	1	1	10	10
	ΗΛΕΪΑΣ	5	3	10	30
ΗΠΕΙΡΟΣ	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	1	1	10	10
ΣΥΝΟΛΟ		<b>52</b>	<b>42</b>		<b>420</b>

Στις εκμεταλλεύσεις εκείνες που δεν εκτρέφονται ορτύκια, πάπιες ή χήνες για εμπορία ως οικόσιτα, λαμβάνονται τουλάχιστον 10 δείγματα αίματος ανά εκμετάλλευση ή 5 δείγματα αίματος από κάθε θάλαμο, όταν υπάρχουν περισσότεροι του ενός θάλαμοι.

Στην περίπτωση που ορτύκια, πάπιες ή χήνες διατηρούνται σε μια εκμετάλλευση αυτού του τύπου, συλλέγονται επιπλέον 20 δείγματα αίματος, 20 βύσματα αμάρας και 20 βύσματα τραχείας από τα είδη αυτά.

#### A.5 ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ ΟΡΤΥΚΙΩΝ

Το Πρόγραμμα εφαρμόζεται στο σύνολο των εκμεταλλεύσεων ορτυκίων της χώρας, σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες που εδρεύουν τέτοιες εκτροφές.

Συλλέγονται τουλάχιστον 20 δείγματα αίματος, 20 βύσματα αμάρας και 20 βύσματα τραχείας ανά εκμετάλλευση.

#### A.6 ΕΚΤΡΟΦΕΙΑ ΠΤΕΡΩΤΩΝ ΘΗΡΑΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟ

Το Πρόγραμμα εφαρμόζεται σε όλες τις περιοχές της χώρας στις οποίες υπάρχουν εκτροφεία πτερωτών θηραμάτων για εμπλουτισμό, κατά προτίμηση πλησίον της περιόδου απελευθέρωσης των θηραμάτων. Λαμβάνονται τουλάχιστον 10 δείγματα αίματος ανά εκτροφείο, όταν δεν εκτρέφονται ορτύκια, πάπιες ή χήνες.

Στην περίπτωση που ορτύκια, πάπιες ή χήνες παρίστανται σε μια εκμετάλλευση αυτού του τύπου, συλλέγονται 20 δείγματα αίματος από όλα τα πτηνά του εκτροφείου και, επιπλέον, 20 βύσματα αμάρας και 20 βύσματα τραχείας αποκλειστικά από τα ανωτέρω είδη.

#### A.7 ΟΙΚΟΣΙΤΑ ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ

Με εγκύκλιο της αρχής της παραγράφου 1 του άρθρου 3 δύναται να καθοριστεί η δειγματοληψία οικοσίων πουλερικών που διατηρούνται σε περιοχές που γειτνιάζουν με υδροβιότοπους.

### B. ΑΓΡΙΑ ΠΤΗΝΑ

Για τις ανάγκες του Προγράμματος, εφαρμόζεται σύστημα παθητικής επιτήρησης που εστιάζει στη λήψη και εργαστηριακή διερεύνηση δειγμάτων από νεκρά, ασθενή ή τραυματισμένα πτηνά που ανήκουν σε συγκεκριμένα είδη «υψηλού κινδύνου», δίνοντας ταυτόχρονα μεγαλύτερη βαρύτητα σε γεωγραφικές περιοχές με σημαντικές εκτάσεις υδατοσυλλογών και έντονη παρουσία πτηνοτροφικού κεφαλαίου. Στις περιπτώσεις που η επιζωοτιολογική κατάσταση της υψηλής παθογονικότητας γρίπης των πτηνών (HPAI) το απαιτεί, όπως για παράδειγμα στο ενδεχόμενο ανίχνευσής της σε πουλερικά ή άγρια πτηνά στην Ελλάδα ή σε χώρες που συνορεύουν με αυτήν, δύναται να εφαρμόζεται τόσο παθητική όσο και ενεργητική επιτήρηση της νόσου στην άγρια ορνιθοπανίδα, ακόμα και σε ζωντανά και κλινικά υγιή πτηνά.

Τα είδη των άγριων πτηνών που αποτελούν στόχο στο πλαίσιο υλοποίησης του Προγράμματος περιγράφονται στο Παράρτημα 3 και στη σχετική λίστα της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων (doi: 10.2903/sp.efsa.2024.EN-8807). Ωστόσο, εφόσον υπάρχουν βάσιμοι λόγοι, όπως περιστατικά μαζικών θανάτων, λαμβάνονται δείγματα σε κάθε περίπτωση, ανεξάρτητα από τα είδη των πτηνών.

Αξιολογούνται ως σημαντικά και υψηλής προτεραιότητας τα περιστατικά ανεύρεσης νεκρών, ασθενών ή τραυματισμένων πτηνών σε περιοχές κοντά σε υδροβιότοπους, ποτάμια, λίμνες, δέλτα ποταμών, λιμνοθάλασσες και λοιπές υδατοσυλλογές που αποτελούν πόλο έλξης των άγριων πτηνών. Δεν τίθεται περιορισμός στον αριθμό των δειγμάτων που μπορούν να συλλεχθούν, ωστόσο ο φορέας της παραγράφου 1 του άρθρου 3 δύναται με εγκύκλιό του, αναλόγως με την πορεία υλοποίησης του Προγράμματος, να ρυθμίσει το εν λόγω θέμα.

Το Πρόγραμμα υλοποιείται από τις κτηνιατρικές αρχές της χώρας, στην αρμοδιότητα των οποίων βρίσκονται οι περιοχές ανεύρεσης των πτηνών. Η λήψη των δειγμάτων γίνεται από κτηνιάτρους των ανωτέρω υπηρεσιών κατόπιν ειδοποίησής τους για την ανεύρεση νεκρών, ασθενών ή τραυματισμένων πτηνών. Από τα πτηνά αυτά συλλέγονται είτε δύο κατ' ελάχιστο βύσματα, συγκεκριμένα ένα βύσμα αμάρας και ένα βύσμα στοματοφάρυγγα/τραχείας ανά πτηνό, είτε ολόκληρα τα πτώματα, εφόσον πρόκειται για νεκρά πτηνά. Η αποστολή ολόκληρων πτωμάτων, όταν το μέγεθος και η κατάσταση αυτών το επιτρέπουν, προκρίνεται ως η προτιμότερη επιλογή, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα διενέργειας νεκροτομικής εξέτασης.

Υπάλληλοι άλλων κρατικών υπηρεσιών και μέλη ιδιωτικών φορέων, που λόγω δραστηριότητας έρχονται σε άμεση και συχνή επαφή με άγρια πτηνά (δασικοί υπάλληλοι, κυνηγοί, ομοσπονδιακοί θηροφύλακες, ορνιθολογικές οργανώσεις, κέντρα περίθαλψης κ.λπ.), συμβάλλουν στην εφαρμογή του Προγράμματος είτε ενημερώνοντας τις οικείες κτηνιατρικές αρχές είτε συλλέγοντας και παραδίδοντας σε αυτές ολόκληρα πτηνά. Σε



κάθε περίπτωση, πριν την οποία διαδικασία συλλογής και παράδοσης, προηγείται επικοινωνία με τις τοπικές κτηνιατρικές υπηρεσίες και τα κτηνιατρικά εργαστήρια του άρθρου 3, προκειμένου να δοθούν οι κατάλληλες οδηγίες.

Τα δείγματα σημαίνονται κατάλληλα, σύμφωνα με το διαβιβαστικό έγγραφο Α.2 του Παραρτήματος 2, ώστε να ταυτοποιείται το είδος και η περιοχή προέλευσής τους. Μετά τη συλλογή τους, τα δείγματα αποστέλλονται στα αρμόδια κτηνιατρικά εργαστήρια, σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 3 και 4 του άρθρου 3.

Επισημαίνεται πως κατά τον χειρισμό άγριων πτηνών (συλλογή, μεταφορά, δειγματισμός) πρέπει να λαμβάνονται τα στοιχειώδη μέτρα ατομικής προστασίας (γάντια μιας χρήσης, καθαρισμός και αντισηψία χεριών).

## Γ. ΘΗΛΑΣΤΙΚΑ

Σε περιοχές όπου η επιζωοτιολογική κατάσταση της νόσου στα πουλερικά και τα άγρια πτηνά είναι επιβαρυνμένη, οι αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές πρέπει να διερευνούν τυχόν παρουσία ιών της γρίπης των πτηνών σε δεσποζόμενα (μινκ, αγελάδες, χοίροι, αίγες, γάτες κ.λπ.) ή άγρια θηλαστικά (φώκιες, θαλάσσιοι ελέφαντες, αλεπούδες κ.λπ.) που ήρθαν σε άμεση ή έμμεση επαφή με πτηνά και που, ενίοτε, εμφανίζουν μια σειρά συμπτωμάτων (λήθαργος, πυρετός, ρινικές εκκρίσεις, επιπεφυκίτιδα, δύσπνοια, αταξία, μυϊκός τρόμος, επιληπτικές κρίσεις, μείωση γαλακτοπαραγωγής, αιφνίδιος θάνατος κ.λπ.), ανάλογα το είδος του ζώου. Το είδος και ο αριθμός των δειγμάτων καθορίζονται από το εθνικό εργαστήριο αναφοράς της παρ. 3 του άρθρου 3, κατά περίπτωση.

## Δ. ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ, ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ

Όλα τα δείγματα ταυτοποιούνται με την αναγραφή της ημερομηνίας δειγματοληψίας, του είδους πτηνού, του τύπου του δείγματος και των στοιχείων της εκτροφής ή της περιοχής συλλογής. Με ευθύνη των αρμόδιων κτηνιατρικών αρχών, τα δείγματα συσκευάζονται, αποθηκεύονται και μεταφέρονται με κατάλληλο τρόπο στα αρμόδια κτηνιατρικά εργαστήρια, σε θερμοκρασία 1°-4° C και εντός 48 ωρών. Εάν η μεταφορά τους δεν είναι δυνατή εντός 48 ωρών, αποθηκεύονται και μεταφέρονται μέσα σε ξηρό πάγο σε θερμοκρασία -70° C.

Τα δείγματα από πουλερικά του τμήματος Α του Παραρτήματος 1 αποστέλλονται στα αρμόδια κτηνιατρικά εργαστήρια συνοδευόμενα από διαβιβαστικό έγγραφο, ο τύπος του οποίου περιγράφεται στο μέρος Α1 του Παραρτήματος 2.

Τα δείγματα από άγρια πτηνά του τμήματος Β του Παραρτήματος 1 αποστέλλονται στα αρμόδια κτηνιατρικά εργαστήρια συνοδευόμενα από διαβιβαστικό έγγραφο, ο τύπος του οποίου περιγράφεται στο μέρος Α2 του Παραρτήματος 2.

Τα δείγματα εξετάζονται σύμφωνα με την παρ. 1 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2020/689 της Επιτροπής.

Το εθνικό εργαστήριο αναφοράς της παρ. 3 του άρθρου 3 αποστέλλει τα στελέχη των ιών της γρίπης των πτηνών που απομονώνονται κατά την εφαρμογή του Προγράμματος στο αντίστοιχο εργαστήριο αναφοράς της Ε.Ε..

## Ε. ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

1. Τα κτηνιατρικά εργαστήρια των παρ. 3 και 4 του άρθρου 3 συντάσσουν κάθε μήνα κατάσταση σε ηλεκτρονική μορφή, στην οποία αναγράφονται τα εργαστηριακά αποτελέσματα και όλες οι αναγκαίες πληροφορίες στο πλαίσιο εφαρμογής του Προγράμματος. Την εν λόγω κατάσταση αποστέλλουν στην αρχή της παρ. 1 του άρθρου 3, η οποία με τη σειρά της επεξεργάζεται τα στοιχεία και υποβάλει μία ετήσια τεχνική αναφορά στην Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων .

2. Η αρχή της παρ. 1 του άρθρου 3 συντάσσει ενδιάμεση και τελική τεχνικοοικονομική έκθεση για την πορεία υλοποίησης του Προγράμματος, τις οποίες υποβάλλει στις αρμόδιες υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της Ε.Ε., σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στην ενωσιακή νομοθεσία περί εφαρμογής συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων στον τομέα της υγείας των ζώων.

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

**Α. Διαβιβαστικά έγγραφα****Α1. Διαβιβαστικό έγγραφο λήψης και αποστολής δειγμάτων από πουλερικά**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ.....  
 ΠΕΡΙΦ.ΕΝΟΤΗΤΑ.....  
 Δ/ΝΣΗ.....  
 ΤΜΗΜΑ.....  
 Πληρ.:.....  
 Τηλ.:.....  
 email:.....

Πόλη – Ημ/νία  
 Αριθ. Πρωτ.....

ΠΡΟΣ: .....(αρμόδιο κτηνιατρικό εργαστήριο)

.....  
 .....  
 .....

ΘΕΜΑ: Αποστολή δειγμάτων πουλερικών στο πλαίσιο του Προγράμματος Επιζωοτιολογικής Διερεύνησης της Γρίπης των Πτηνών

A/A	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΕΙΟΥ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΕΙΟΥ(1)	ΕΙΔΟΣ ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ (2)	ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ (3)	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΤΗΝΩΝ (4)	ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΒΟΣΚΗΣ / ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ (5)	ΚΩΔΙΚΟΣ ΘΑΛΑΜΟΥ (6) (8)	ΤΥΠΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ (7) (8)	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ

(1) Ο κωδικός του πτηνοτροφείου στο εθνικό ηλεκτρονικό μητρώο εμπορικών εκμεταλλεύσεων πουλερικών

(2) Όρνιθες / Ίνδουρνιθες / Πάπιες / Χήνες / Ορτύκια / Φασιανοί / Πέρδικες / Στρουθοκάμηλοι / Άλλο (προσδιορίστε)

(3) Αναπαραγωγή / Ωοπαραγωγή / Κρεατοπαραγωγή / Εμπλουτισμός (Θηράματα / Εμπορία ως οικόσιτα / Άλλο (προσδιορίστε)

(4) Ζωντανά με κλινικά συμπτώματα / Ζωντανά χωρίς κλινικά συμπτώματα / Ανευρεθέντα νεκρά / Θανατωθέντα σε σφαγείο

(5) Ναι / Όχι ανάλογα με την ύπαρξη ή μη σχετικής πιστοποίησης

(6) Ο κωδικός του θαλάμου (π.χ. 1,2,3 κ.λπ.) στο εθνικό ηλεκτρονικό μητρώο εμπορικών εκμεταλλεύσεων πουλερικών απ' όπου λήφθηκαν τα δείγματα

(7) Αίμα / Βύσμα αμάρας / Βύσμα τραχείας ή στοματοφάρυγγα / Ιστός (προσδιορίστε) / Ολόκληρο πτηνό / Άλλο (προσδιορίστε)

(8) Για περισσότερους τύπους δείγματος ή/και θαλάμους στο ίδιο πτηνοτροφείο, οι πληροφορίες θα καταχωρίζονται σε διαφορετικές γραμμές

Ο ΚΤΗΝΙΑΤΡΟΣ

Σφραγίδα-Υπογραφή

## Α2. Διαβιβαστικό έγγραφο λήψης και αποστολής δειγμάτων από άγρια πτηνά



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ.....  
 ΠΕΡΙΦ. ΕΝΟΤΗΤΑ.....  
 Δ/ΝΣΗ.....  
 ΤΜΗΜΑ.....  
 Πληρ.: .....  
 Τηλ.: .....  
 Fax : .....  
 email: .....

Πόλη – Ημ/νία  
 Αριθ. Πρωτ.....

ΠΡΟΣ: ..... (αρμόδιο κτηνιατρικό εργαστήριο)

ΘΕΜΑ: Αποστολή δειγμάτων άγριων πτηνών στο πλαίσιο του Προγράμματος Επιζωοτιολογικής Διερεύνησης της Γρίπης των Πτηνών

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ				ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΑΚΤΥΛΙΩΣΗΣ (όπου υπάρχει)	(*) ΤΥΠΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΨΗΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΠΤΗΝΟΥ (Να αναγράφεται και η επιστημονική ονομασία ή ο κωδικός EURING από την ιστοσελίδα <a href="http://www.euring.org">http://www.euring.org</a> )	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ				(*) ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΤΗΝΩΝ
Αρχικά Νομού	(**) Α/Α Πτηνού	(***) Α/Α Δείγματος	Έτος		1. Βύσμα αμάρας			Περιοχή (Βιότοπος κλπ.)	Πόλη/Δ.Δ./χωριό ή οικισμός	Γεωγραφικό πλάτος	Γεωγραφικό μήκος	(*)
					2. Φρέσκα Κόπρανα					1. Περιοχή χωρίς περιοριστικά μέτρα		2. Ζωντανά ασθενή ή τραυματισμένα
					3. Βύσμα τραχείας ή στοματοφάρυγγα					2. Προσωρινή απαγορευμένη ζώνη (εστίες σε πουλερικά)		3. Θηρευθέντα υγιή
					4. Ιστός (προσδιορίστε)					3. Ζώνη προστασίας (εστίες σε πουλερικά)		4. Θηρευθέντα ασθενή ή τραυματισμένα
					5. Αίμα					4. Ζώνη επιτήρησης (εστίες σε πουλερικά)		5. Ανευρεθέντα νεκρά
					6. Ολόκληρο πτηνό					5. Περαιτέρω απαγορευμένη ζώνη (εστίες σε πουλερικά)		6. Παγιδευμένα υγιή
					7. Άλλο (προσδιορίστε)					6. Μολυσμένη ζώνη (εστίες σε άγρια πτηνά)		7. Παγιδευμένα ασθενή ή τραυματισμένα
												8. Άλλο (προσδιορίστε)

\* Στα κελιά των συγκεκριμένων στηλών να εισάγονται οι αντίστοιχοι αριθμοί

\*\* Ο Α/Α πτηνού είναι μοναδικός για κάθε πτηνό μέσα στο ίδιο έτος (π.χ. εάν το πρώτο διαβιβαστικό του έτους περιλάμβανε 3 πτηνά, στο επόμενο διαβιβαστικό ο Α/Α του πρώτου πτηνού θα είναι το 4). Οι Α/Α πτηνών θα μηδενίζονται και θα επαναχορηγούνται από την αρχή με την έναρξη κάθε νέου έτους.

\*\*\* Ο Α/Α δείγματος συμπληρώνεται ανάλογα με το πόσοι τύποι δειγμάτων αποστέλλονται από το ίδιο πτηνό. Έτσι, αν π.χ. σταλούν βύσματα αμάρας και τραχείας από ένα πτηνό που έχει λάβει Α/Α πτηνού σύμφωνα με τα παραπάνω, θα αναγραφούν δύο διαφορετικοί κωδικοί όπου, διατηρώντας τις υπόλοιπες παραμέτρους ίδιες, οι Α/Α δείγματος θα είναι 1 και 2 αντίστοιχα.

Ο ΚΤΗΝΙΑΤΡΟΣ

Σφραγίδα-Υπογραφή

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

Είδη άγριων πτηνών προς δειγματοσιμό

Α.Α	Επιστημονική ονομασία	Κοινή ονομασία	Οικογένεια
1	<i>Anas platyrhynchos</i>	Πρασινοκέφαλη πάπια	Anatidae
2	<i>Anas strepera</i>	Φλυαρόπαπια/Καπακλής	»
3	<i>Anas acuta</i>	Σουβλόπαπια	»
4	<i>Anas penelope</i>	Σφυριχτάρι	»
5	<i>Anas crecca</i>	Κιρκίρι	»
6	<i>Aythya ferina</i>	Κυνηγόπαπια/Γκισάρι	»
7	<i>Aythya fuligula</i>	Τσικνόπαπια/Μαυροκέφαλη	»
8	<i>Aythya marila</i>	Μαριλόπαπια*	»
9	<i>Netta rufina</i>	Φερεντίνι	»
10	<i>Anser albifrons</i>	Ασπρομέτωπη χήνα	»
11	<i>Anser anser</i>	Σταχτόχηνα	»
12	<i>Anser erythropus</i>	Νανόχηνα	»
13	<i>Anser fabalis</i>	Χωραφόχηνα*	»
14	<i>Anser brachyrhynchus</i>	Βραχυραμφόχηνα*	»
15	<i>Branta canadensis</i>	Καναδόχηνα*	»
16	<i>Branta bernicla</i>	Δακτυλιδόχηνα*	»
17	<i>Mergus merganser</i>	Χηνοπρίστης	»
18	<i>Mergus albellus</i>	Νανοπρίστης*	»
19	<i>Bucephala clangula</i>	Κουδονόπαπια*	»
20	<i>Somateria mollissima</i>	Πουπουλόπαπια*	»
21	<i>Tadorna tadorna</i>	Βαρβάρια	»
22	<i>Alopochen aegyptiaca</i>	Αιγυπτιακή χήνα*	»
23	<i>Cygnus cygnus</i>	Αγριόκυκνος	»
24	<i>Cygnus olor</i>	Βουβόκυκνος	»
25	<i>Cygnus atratus</i>	Μαύρος Κύκνος*	»
26	<i>Accipiter gentilis</i>	Διπλοσάινο	Accipitridae
27	<i>Buteo buteo</i>	Γερακίνα	»
28	<i>Buteo lagopus</i>	Χιονογερακίνα*	»
29	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Θαλασσετός	»
30	<i>Podiceps cristatus</i>	Σκουφοβουτηχτάρι	Podicipedidae
31	<i>Podiceps nigricollis</i>	Μαυροβουτηχτάρι	»
32	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Νανοβουτηχτάρι	»
33	<i>Tringa ochropus</i>	Δασότρυγγας	Scolopacidae
34	<i>Larus canus</i>	Θυελλόγλαρος	Laridae
35	<i>Larus ridibundus</i>	Καστανοκέφαλος Γλαρος	»
36	<i>Larus marinus</i>	Γιγαντόγλαρος*	»
37	<i>Larus argentatus</i>	Ασημόγλαρος	»
38	<i>Falco peregrinus</i>	Πετρίτης	Falconidae
39	<i>Pica pica</i>	Καρακάξα	Corvidae
40	<i>Porphyrio porphyrio</i>	Σουλτανοπούλαδα*	»
41	<i>Turdus pilaris</i>	Κεδρότσιγλα	Turdidae
42	<i>Phalacrocorax carbo</i>	Κορμοράνος	Phalacrocoracidae
43	<i>Ciconia ciconia</i>	Λευκοπελαργός	Ciconiidae
44	<i>Bubo bubo</i>	Μπούφος	Strigidae
45	<i>Ardea cinerea</i>	Σταχτοτσικνιάς	Ardeidae
46	<i>Botaurus stellaris</i>	Ήταυρος	»
47	<i>Egretta garzetta</i>	Λευκοτσικνιάς	»
48	<i>Egretta alba</i>	Αργυροτσικνιάς	»
49	<i>Pelecanus crispus</i>	Αργυροπελεκάνος	Pelecanidae
50	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Ροδοπελεκάνος	»

\* Τα είδη αυτά ανευρίσκονται σπάνια ή πολύ σπάνια στην Ελλάδα

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ  
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ**